

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Kinevezés. A nm. vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Esztegár László tanárjelöltet f. évi február hó 28-án a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárához segéddé nevezte ki.

Kellemesi Melczer István valóságos belső titkos tanácsos, a legfőbb ítélőszék egykori elnöke, a főrendiház tagja, folyó évi február hó 19-én életének 86-ik évének jobb létre szenderült. Az érdemekben megőszült aggastyánban nemcsak a magyar birói kar gyászolja egyik legnagyobb kitünőségét, de a tudományos világ is kegyeletes részvétellel vesz tudomást elhunytáról. A boldogult ama kevesek közé tartozott, kik méltóságaik fényében nem feledkeznek meg a tudományos világ egyszerű légköréről, s a legmagasabb közszolgálat gondjai közepette is találnak időt és alkalmat maguknak a tudomány iránt való előszeretetük kielégítésére. Melczer István a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának régi jó barátai, hűséges látogatói közzé tartozott József nádor idejétől kezdve egész az utolsó évekig. A Magyar Könyvszemle működését kezdetől fogva figyelemmel kísérte, s az 1888-ik évi folyamában közzétett közleménye Melczer János 1595-ik évi ismeretlen strassburgi dissertációjáról igen becses bibliografiai adattal gyarapította a folyóirat tartalmát. A levéltári osztály iránt is kiváló érdeklődéssel viseltetett s a családi letétemények szaporodásában beállott örvendetes lendületből merítette az impulzust saját családi levéltárának rendezésére. E munkának eredménye gyanánt — melyet elismerésre méltó buzgalommal és sok szakismerettel ő maga teljesített, — tette közzé 1890-ben »Okmányok a Kellemesi Melczer család levéltárából« című kiadványát, melynek tartalma a családi levéltár XIII—XV. századi anyagát öleli fel 1232-től 1499-ig. E munka előszavában kifejezett óhajtását, hogycsaládi iratai egyik nyilvános hazai intézet őrzésére bizzassanak, végrendeleti intézkedésében is megújította, s a Magyar Nemzeti Múzeum iránt tanusított jó indulatában hű maradt, midőn ez iratok letéteményese gyanánt a családtagokhoz intézett kérésében annak levéltári osztályát jelölte ki, sőt anyagi eszközökről is gondoskodott a végből, hogy ez iratok rendezése mielőbb befejezhető levén, azok közhasználatának semmi se álljon útjában. A nemes szándék, melynek megvalósítását a Melczer-család

remélhetőleg magáévá fogja tenni, legszebb bizonyítéka az elhunyt tudományszeretetének, s méltó, hogy maradandó emléket biztosíton nevének az intézet történetében.

Sch. Gy.

A legújabb magyar nyelvemlék. Középkori magyar nyelvemlékeink sorozata ez év elején egy kora XVI. századi kéziratlappal gyarapodott. Ez egy ferenczrendi szerzetesek által írt imádságos könyv, az 1510—20. évekből, mely kétszáz év óta lappangott a *Lázár* család birtokában, mignem *Lóczy Lajos* egyetemi tanár több más régi könyv társaságában reáakadt és a Magyar Tud. Akadémia főtítkárának figyelmét reá irányította. A hat vagy hét különböző kéz által írt, 161 levélre terjedő papirkéziratot, melyet *Szily Kálmán* főtítkárra a f. évi febr. 3-iki akadémiai osztályülésen mutatott be a nyilvánosságnak, tulajdonosnője, *Lázár Zelma* a Magyar Tudományos Akadémiának ajándékozta. Az akadémia az újonnan felfedezett nyelvemléket az ajándékozó nevére *Lázár-kódexnek* nevezte el.

(A. É.)

Gutenberg születésének ötszázadik évfordulója. A Német birodalom egyik legnagyobb kulturális jubileumára készül. Minthogy a könyvnyomtatás feltalálója minden valószínűség szerint kevéssel 1400 előtt született, születése ötszázadik évfordulójának megünneplése nemsokára aktuálissá válik. A németországi sajtó már régebben foglalkozik a kérdéssel. Legelsőnek a »*Zeitschrift für Deutschlands Buchdrucker*« szólalt meg 1894 november havában. A »*Mainzer Anzeiger*« múlt évi november 7-iki számában *dr. Heidenheimer*, a »*Frankfurter Zeitung*« november 3-iki számában pedig *Börkel* nyilatkoztak a fontos ünneplésre nézve. A »*Mainzer Anzeiger*« november 11-iki számában fölvetették azt az eszmét is, hogy az összes nemzeteket föl kell szólítani az ünneplésben való részvételre. Mainz főpolgármestere föl hívta a tudósokat, hogy Gutenberg születési évére vonatkozó véleményüket nyilvánítsák ki. A »*Centralblatt für Bibliothekswesen*« szerkesztője *O. Hartwig* nézete szerint Mainzban bizottság volna alakítandó, mely aztán a német könyvnyomdászok egyleteinek vezetőivel s más illetékes körök képviselőivel az ünneplés módozatait egységesen állapítaná meg. Bármely irányt is vegyen a németek ünneplése, Magyarországon szintén meg kell találni az alkalmas módot e nagyjelentőségű kulturális ünnep megülésére.

E—r.

Könyvtári gyakoronokok Ausztriában. Az osztrák vallás- és közoktatásügyi miniszter 1895 november 28-án az összes egyetemi könyvtárak előjárásaihoz rendeletet intézett a könyvtári gyakoronokok föl vételére vonatkozólag. E rendelet értelmében a folyamodók, kik az osztrák állampolgárság mellett doktori fokozatot vagy középiskolai tanári képesítést tudnak igazolni, szükséges nyelvismeretekkel rendelkeznek s a könyvtári szolgálatra egyébként is alkalmasak, a szükséghez képest, előre meg nem állapított számmal, mint díjazatlan gyakoronokok föl vétetnek, azonban csak egy évi teljesen kielégítő próba szolgálat után eskettetnek föl. A rendelet a volunteerökre is